

Stran / Page: 6

Doseg / Reach: 57000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 735 cm2

1 / 3

[UREJANJE VODA] Poplavna ogroženost se s pravilno izbranimi in domišljenimi ukrepi urejanja voda lahko omili, ne more pa se povsem preprečiti

Hidroelektrarne naj bi zmanjšale poplavljanje Mure

Andreja Šalamun
andreja.salamun@finance.si

V Dravskih elektrarnah Maribor želijo graditi energetske objekte na Muri. Verjamejo, da je energetska izkoriščanje te reke smiselno, a bodo to najprej preverili s študijami in o vsem poskušali doseči soglasje tudi s Pomurci. Ti namreč nad možnimi objekti večinoma niso navdušeni.

»V državnem proračunu je za leto 2008 za področje vlaganj na področju načrtovanja, varstva in urejanja voda zagotovljenih 24,6 milijona evrov, za področje vzdrževanja pa le 6,5 milijona evrov,« pravi Aleš Bizjak, svetovalec direktorja in vodja vodnega načrtovanja na Inštitutu za vode Republike Slovenije. Opozarja, da je sredstev za vzdrževalna dela premalo, kar se po njegovem mnenju kaže v neustreznem stanju vodne infrastrukture.

Trenutno šest državnih načrtov za urejanje voda

Stroka ima na področju urejanja voda v Sloveniji pripravljene rešitve za najbolj izpostavljene primere. »Tako je v teku šest državnih lokacijskih načrtov, za dva lokacijska načrta pa je bila dana pobuda,« pravi Bizjak. »Težava, s katero se srečujemo ob umeščanju vodnih ureditev v prostor, pa je, da je treba rešitve mnogokrat iskati tudi z zadrževanjem voda zunaj območja poplav, kar ima lahko za posledico nasprotovanje lokalnega prebivalstva,« opozarja

sogovornik.

Poplav ni mogoče povsem preprečiti

Ena od možnih oblik rabe voda je tudi gradnja elektroenergetskih objektov na rekah, ki lahko ob primerni zasnovi hkrati omilijo poplavno ogroženost. Takšno vlogo naj bi na primer imela spodnje-savska veriga hidroelektrarn (HE). A Bizjak poudarja, da se poplavna ogroženost s pravilno izbranimi in domišljenimi ukrepi urejanja voda res lahko omili, ne more pa se povsem preprečiti.

Javnost je razdeljena

Poplavila bi lahko tudi reka Mura. Dravske elektrarne Maribor (DEM) razmišljajo o tem, da bi poleg male HE Ceršak tam zgradile še kakšno HE, čemur predvsem lokalno okolje večinoma nasprotuje. »Izgradnja hidroelektrarn na reki Muri je za protipoplavno varnost nepotreben poseg v ta prostor,« je prepričan Goran Šoster, direktor Prleške razvojne agencije. »Bolj smiselno bi bilo iskati sonaravne rešitve pri zagotavljanju protipoplavne varnosti,« svetuje. Prepričan je, da sta poplavljanje in problem upadanja podtalnice rešljiva sočasno. »Reki bi morali na več mestih omogočiti bočno razlivanje na večjih površinah znotraj visokovodnih nasipov. Tako bi pomembno zmanjšali nevarnost poplav in preprečili upadanje podtalnice ter poglobljanje rečnega dna,« pravi Šoster. Tak pristop že preizkušajo v okviru projekta Biomura v programu Life, katerega nosilec je Inštitut za vode RS, Prleška razvojna agen-

cija pa je eden od partnerjev projekta. »V avstrijskem delu Mure so tovrstni ukrepi postali uveljavljena praksa,« dodaja Šoster.

Pospešile naj bi trajnostni razvoj območja

V DEM poudarjajo, da sicer verjamejo, da je energetska izkoriščanje Mure smiselno, a da bodo to najprej preverili s študijami in o vsem poskušali doseči soglasje tudi s Pomurci. Damijan Koletnik, direktor DEM, predvideva, da bi lahko HE na Muri pospešile trajnostni razvoj območja, izboljšale življenjske razmere, imele ekonomske učinke na nacionalno in lokalno gospodarstvo, podjetništvo, pozitivno vplivale na kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo, ribištvo, turizem in rekreacijo in marsikatero drugo dejavnost v regiji.

HE tudi za stabilizacijo dna struge

Mura ima urejene protipoplavne nasipe, ki so bili v prejšnjih letih obnovljeni in prilagojeni novim vodnim razmeram. »Ob izgradnji HE na Muri bi se njihova za-

snova gotovo preverila in po potrebi obnovila. Posledice izgradnje HE na Muri torej ne razumemo le kot povečanja poplavne varnosti, ki jo sicer že zdaj zagotavljajo nasipi, temveč tudi kot možnost stabilizacije dna struge in s tem dviga nivoja podtalnice na eni strani, na drugi pa kot nevarnost za poplavljanje murskih lok in mrtvic, ki so izjemnega pomena za dobro ekološko stanje voda,« opozarja Aleš Bizjak.

Stran / Page: 6

Doseg / Reach: 57000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 735 cm2

2 / 3

Za eno HE okoli 60 milijonov evrov

V Dravskih elektrarnah pravijo, da bodo energetske objekti, ki jih želijo zgraditi na Muri, predvideni in načrtovani tako, da bodo lahko delno zagotavljali varstvo pred škodljivim delovanjem poplavnih vod oziroma vsaj ohranjali dosedanje poplavno varnost. »Vrednost naložbe HE na Muri izhaja iz primerjalne ocene izvedbe tovrstnih objektov in je ocenjena na 60 milijonov evrov za izvedbo ene HE, v kar pa niso všteti stroški pripravljalne faze do začetka naložbe prvega objekta,« pravijo v Dravskih elektrarnah.

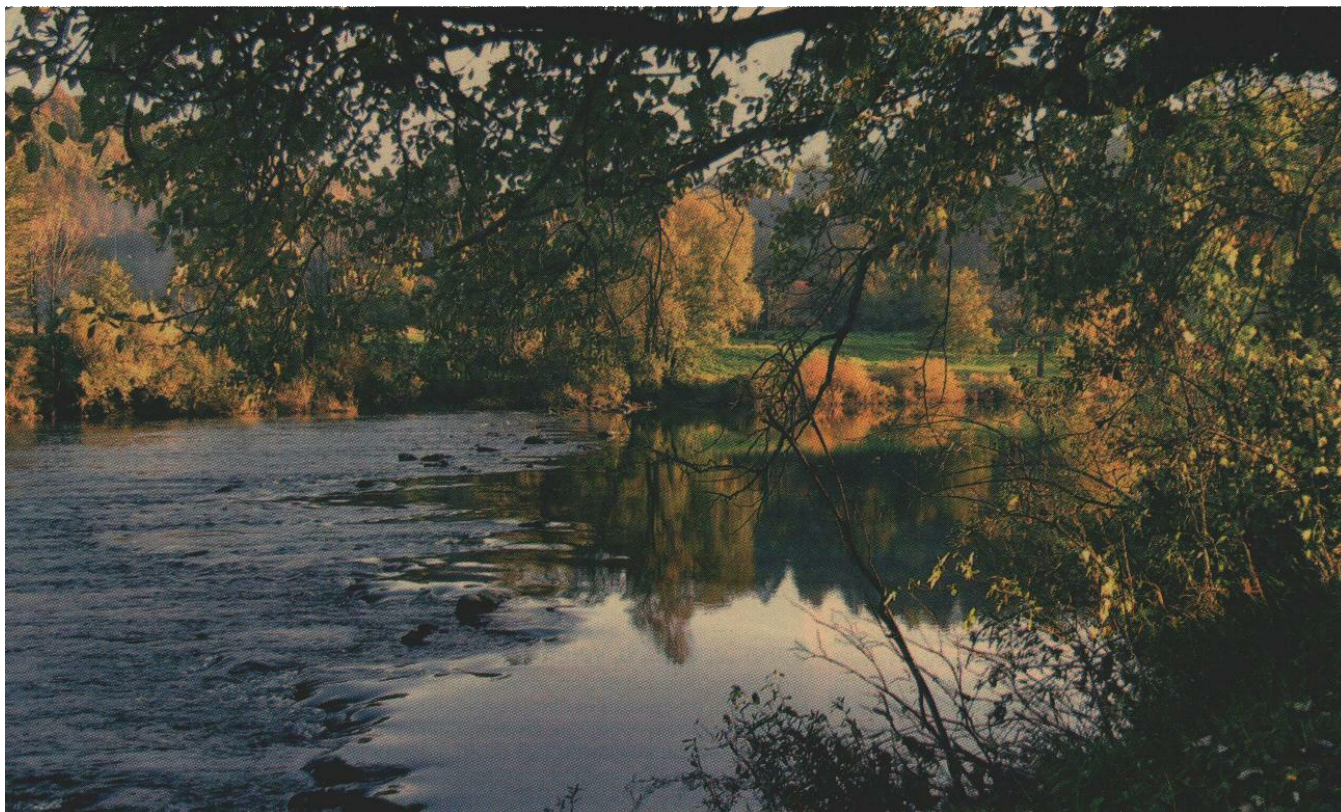
Neskladne želje Evrope

Mura in tudi nekatere druge slovenske reke (na primer Idrijca in zgornja Soča) ponujajo primerne naravne danosti in neizkoriščen energetski potencial za proizvodnjo energije, pove Aleš Bizjak. »Evropa v želji po čisti energiji in energetski avtonomnosti stavi na obnovljive vire energije, kamor sodi tudi sila vode,« pojasnjuje. »Po drugi strani pa želi ohranjati, če ne celo iz-

boljševati stanje vodnega okolja oziroma kar restriktivno ščititi določena območja, pomembna za zaščito habitatov in obstoj redkih ali ogroženih živalskih in rastlinskih vrst.« Hkrati želi Evropa obvladovati poplavno ogroženost, da bo do okolja čim bolj prijazno.

Preveč načrtovalskih interesov

Vse naštetu mnogokrat povzročajo gnečo načrtovalskih interesov in posledično antagonizme v razvoju družbe, meni Bizjak. »To se že kaže na reki Dravi, kjer obstaja množstvo interesov, ki povzročajo pat pozicijo urejanja vseh vidikov prostora. Če se bodo HE gradile tudi na reki Muri, bo morala slovenska družba pokazati precejšnjo zrelost ob umeščanju tako zahtevnih infrastrukturnih objektov v tako zelo varovano okolje, ki je vrh vsega tudi potencialno poplavno ogroženo,« opozarja Bizjak. ●

► Evropa stavi na obnovljive vire energije, kamor sodi tudi sila vode, po drugi strani pa želi ohranjati, če ne celo izboljševati vodno okolje oziroma ščititi določena območja, ki so pomembna za zaščito habitatov in obstoj redkih ali ogroženih živalskih in rastlinskih vrst.

F DRUGO OKO**Goran Šoster: HE na Muri ne bo**

► »Po neuspelem poskusu pred 20 leti so se Dravske elektrarne Maribor in ministrstvo za okolje in prostor tokrat lotili načrtovanja za gradnjo HE na Muri veliko bolj premišljeno in sistematično,« pravi Goran Šoster, direktor Prleške razvojne agencije. »Z javnostjo in ciljnim skupinami komunicirajo z domišljenim PR-prijemom. Po naših informacijah so v študije, s katerimi nameravajo dokazati upravičenost izgradnje HE na Muri, vložili več milijonov evrov. Premišljenost se kaže tudi v tem, da so del teh raziskav v izvajanje ponudili

uveljavljenim strokovnjakom iz Pomurja. Javnost se je ob vsem tem polarizirala,« pojasnjuje.

► »Kratkoročni interesi za izkoriščanje naravnih virov v naši državi za zdaj še prevladujejo nad dolgoročnimi interesi za njihovo ohranjanje. To je značilen odziv nerazvitih okolij na ponudbe velikega kapitala. Kapital je vsemogočen, z njim lahko kupimo tudi največje zablode tega stoletja. HE na Muri bi se z gotovostjo uvrstile med njih,« je kritičen Šoster. Prepričan pa je, da projekt ne bo uresničen.